

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se naprej.

Za inzerate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inzerate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Izid državnozbornih volitev za V. kurijo:

Dr. Anton Korošec	19.153 glasov.
Ivan Rebek	2.807 „
Franc Wratschko	7.065 „
Izvoljen torej	
dr. Anton Korošec	
z večino 9.281 glasov.	

XVIII. glavna skupščina

„Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev“ dne 2. 3. in 4. junija 1906. v Šoštanjju.

I. Na binkoštno soboto, dne 2. junija.

1. Ob 1. uri popoldne: prihod vlaka iz Celja sprejem na kolodvoru v Šoštanjju. Pri sprejemu igra sl. godba.

2. Takoj po sprejemu sestanek v hotelu „Avstrija“, kjer zvedo za prenočišča oni, ki se zglase zanja.

3. Ob 3. uri popoldne: seja upravnega odbora v hotelu „Avstrija“.

Dnevni red: a) Poročilo o delovanju vodstva „Zaveze“; b) določitev poročil za delegacijo; c) predlogi in nasveti.

6. Ob 6. uri zvečer: zborovanje delegacije v dvorani hotela „Avstrija“.

Dnevni red: a) Predsednik otvori zborovanje; b) legitimiranje delegatov in delegatkinj; c) tajnikovo poročilo o delovanju „Zaveze“ in „Zavezinih“ društev; d) poročilo računskih pregledovalcev za l. 1905 (§ 15. posl. reda); e) blagajniško poročilo; f) solitev treh pregledovalcev računov (§ 15. posl. reda); g) določitev letnih doneskov „Zavezinih“ članov (§ 7. lit. a) „Zav.“ pravil); h) določitev vzporeda za glavno zborovanje (§ 24. „Zav.“ pravil); i) določitev časa prihodnji XIX. glavni skupščini „Zaveze“ (§ 22. „Zav.“ pravil); j) volitev vodstva in upravnega odbora „Zaveze“ (§ 11. in 12. „Zav.“ pravil); k) predlogi in nasveti.

II. Na binkoštno nedeljo, dne 3. junija:

1. Ob 9. uri popoldne: glavno

zborovanje v veliki dvorani hotela „Avstrija“ po vzporedu, ki ga določi delegacija.

Pred glavnim zborovanjem, ob pol 9. uri, zboruje po običajnem dnevnem redu društvo „Jubilejska samopomoč“.

2. Ob 1. uri popoldne: banket na vrta hotela „Avstrija“, ob slabem vremenu pa v spodnjih prostorih. Kuvert brez vina velja 2 K.

3. Po banketu izleti na razne strani v okolici.

4. Ob 8. uri zvečer: koncert v veliki dvorani hotela „Avstrija“. (Vabilo h koncertu in spored se natisne posebej.)

III. Na binkoštni ponedeljek, dne 4. junija.

Ob 9. uri popoldne odpotujejo oni, ki se vrnejo po Koroškem in si pri tej priliki ogledajo Celovec, Vrbsko jezero, Beljak, Trbiž.

Za letošnje XVIII. glavno skupščino so zglasene sledeče razprave:

1. Slovanska učiteljska zveza. Poročevalec g. Ivan Šega, učitelj v Radovljici.

2. Nerazdeljen čas ponka. Poročevalec gospod Ignacij Šijanec, učitelj v Gornjem gradu, Štajersko.

3. Učiteljevo delovanje izven šole. Poročevalec g. Vekoslav Strmšek, nadučitelj pri Sv. Petru na Medvedjem selu, Štajersko.

4. Novi šolski učni red. Poročevalec gospod Janko Likar, učitelj v Ljubljani.

Cenjeno učiteljstvo prosimo, da se sprejema v Šoštanjju udeleži v najobilnejšem številu. Vozimo se po sledečem voznem redu: iz Celja gre vlak ob 11:45 popoldne in pride v Šoštanj ob 1:04 popoldne. Pri dohodu tega vlaka bo sprejem. Primorci in Kranjci naj se pripeljejo v Celje s poštnim vlakom, ki odhaja iz Trsta ob 11:30 ponoči, pride v Št. Peter ob 2:29 ponoči, v Ljubljano ob 4:54 in v Celje ob 7:12 zjutraj. Iz Maribora se odpelje vlak ob 8:15 zjutraj in pride v Celje ob 10:10 popoldne, ali pa iz Maribora proti Spodnjem Dravogradu ob 10:12 popoldne in pride v Spodnji Dravograd ob 11:54; od tod pa vozi en vlak ob 8:05 zjutraj in pride v Šoštanj ob 9:55 popoldne, drugi pa ob 12:12 popoldne in pride v Šoštanj ob 3:40 popoldne.

Prosimo pa vse one, ki potujejo po tej progii, da se pripeljejo v Šoštanj že s prvim vlakom, da bodo tudi pri sprejemu.

Vodstvo „Zaveze“.

Tajnik: Predsednik:
Dragotin Vesnik. L. Jelenc.

Zaupni shod obč. funkcionarjev gornjegrajskega okraja.

Ta shod se je vršil v nedeljo, dne 24. maja t. l. pri Sv. Francišku ob jako dobri udeležbi, kajti navzočih je bilo kakih 100 županov, svetovalcev, odbornikov in tajnikov vsega okraja.

Sklicatelj shoda g. Štiglic Fr., župan tržke občine na Rečici je shod

LISTEK.

Siamsko pismo.

Poroča Ferdo Lupša, kraljevi inženjer.

Ban Ke, 8. marca 1906.

Kakor znano, sem prevzel svoj čas nalogo izpeljati znanstvena zasledovanja v znotranje dele Siamke. To je naloga, koja mi podaja več odgovornosti in skrbij kakor sem mislil, vendar upam, da se mi bo posrečilo tekom osem mesecev, kateri čas je v to svrhu odločen, predpisanim zahtevam zadostiti, namreč kolikor mogoče natančno posamezne in prizadete pokrajine proučiti. In tako sem 7. januarja z majhnim kraljevim parnikom odplul po reki Menam Chao Phya navzgor ter dospel po preteku petih dni v Čajnat. Naprej dospeti nam ni bilo mogoče zbog preplitve reke. Odločil sem se sestaviti tukaj karavano ter na tak način odpotovati v Muang San ob reki Menam Noi. Tekom treh dni mi je guverner v Čajnatu priskrbel potrebne konje in nad 50 nosačev; tako smo v dveh dneh dospeli v Muang San, prvo točko naše operacije.

Moštvo, kojega imam prvi čas nad 50 glav, sem razdelil v 4 dele, ker na tak način mi je mogoče ob enem zasledovati štiri točke vsako v drugem kraju.

Cela naselbina Muang San šteje kakih 25 priprosto iz lesa sestavljenih koč, ter je bila baje pred sto in sto leti prestolnica siamskih kraljev, o čem pričajo nekako tudi velike razvaline templja „Wat Cao Muang“, katere sem našel v gostem gozdu na južni strani. In ob prilikah, ko smo prodirali v veliki med reko Menam Noi in reko Menam Supan se razprostirajoči gozd, kojih oddaljenost je v premeru približno 30 km, smo naleteli na različne manjše razvaline, tako da zamoremo reči, da je okrožje velikosti vseh teh pozabljenih in živej duši nepoznanih razvalin pretekle krasote 3 do 4 km v premeru. Danes raste na razvalinah drevje, ki priča starost do 200 in še več let in tako spada doba, ko so bivali tukaj siamski velikaši, v prejšnja stoletja, kar se strinja tudi s točkami zgodovine tega naroda, kojega zibel je tekla v severnih pokrajinah najbrž ob izviru reke Mekong (recte: Menam Kong).

V nadaljnem kratem oris kraja. Menam Noi je danes skoro brez vode, njega obrežje je do 8 m visoko in to je stalo še 1. decembra pod vodo. Iz tega sledi, da je padla voda tekom 30 dni nad 8 m. Koj ob obrežju se začena gozd, v kojem leži že zgoraj omenjena naselbina Muang San ter raztrošene koče posameznih rodbin. Nadalje proti zahodu se tu in tam najde majhna riževa parcela, potem pa sledi gosti gozd in grmovje, koder je korakanje mogoče le z nožem in sekuro v roki. Mnogokrat nam ni mogoče prekorakati po teh gozdih več ko 3 km na dan, in da smo tu in tam na dan dospeli 10 km naprej, to je pripisovati le ugodnim pojavom narave same.

Na zahodni strani približno 18 km od Muang San leži jezero Nong Lahan, o kojem so mi poročali tukajšnji prebivalci. To poročilo so mi potrdile velike vsako jutro proti zahodu leteče čete močvirnih ptic, ki so se nasprotno proti večeru vračale na izhod, na njih oddaljena prenočišča.

Ker to jezero ni označeno na nobenem zemljevidu, niti na onem ne, ki mi je izročeno v pojasnilo od kra-

ljevega zemljepisnega urada, zato sem se odločil najpoprej dospeti do tega jezera ter opazovati njega geografično pozicijo in proučiti njega znamenitosti. 28. januarja smo videli prvokrat njegovo obrežje, krog in krog njega se razprostira v širokosti do 1 km gosta in do 2 m visoka trava, iz koje se dviga različno drevje in grmovje. Tu se skrivajo vsakovrstni neprijatelji, kakor divje svinje, leopardi, tigri, kače itd. tudi divji bivoli, jeleni in srne niso redke. Jezero je bogato okusnih rib, ter daje varno zavetišče krokodilom. Po drevju ter ob obrežju pa se vesele različne močvirne ptice in tekom ene ure sem ustrelil jih toliko, da jih dva moža nista mogla vseh odnesti. Jezero je široko 300 do 500 m ter dolgo nad 4 km, globoko pa le okoli 12 m. Na južni strani je širokost jezera večja ter je najbrž tudi globlje, a primanjkoval mi je čas, da bi ga premeril, ker bilo mi je tudi na tem ležeče opazovati njega temperaturo i. dr. na površju kakor v različnih globočinah, koja nalogo pa sem oddal enemu izmed asistentov, Nai Deng, ki je v to svrhu bival tukaj od 28. januarja do 4. februarja, ponoči v gnjezdu

otvoril, na kar je bil izvoljen predsednikom načelnik okrajnega zastopa g. Šarab iz Gornjegrada, zapisnikarjem g. Paš, tajnik mozirske občine.

Gg. poročevalci so svojo nalogo dobro izvršili, na kar so se po primernih debatah sprejele soglasno sledeče resolucije:

I. Ravnopravnost slovenskega jezika.

1. Shod proglašajo, da je bil državni temeljni zakon z dne 21. decembra 1867. leta izdan le za državljane, ne pa za urade in uradnike kot take, kar dokazuje njegov naslov, ki se izrecno glasi:

„Državni temeljni zakon z dne 21. decembra 1867. leta o občnih pravicah državljanov v kraljestvih in deželah, zastopanih v državnem zboru.“

Občinski odbori in občinsko starešinstvo oziroma župani so vsled izvolitve izbrani zastopniki državljanov svoje občine, zaradi tega so dolžni vsi državni in deželni uradi na zahtevanje župana, starešinstva, oziroma odbora dopisovati z občinami gornjegrajskega okraja v slovenskem jeziku. Ta dolžnost veže tudi deželni odbor posebno še zato, ker tvorimo Slovenci tretjino vsega prebivalstva na Štajerskem.

2. Ker ima v smislu člena XIX. prej imenovanega temeljnega zakona vsak narod v naši državi nedotakljivo pravico, svojo narodnost in svoj jezik čuvati in gojiti, sklene shod, da bodo odslej vse občine oziroma župani, svetovalci, odborniki in tajniki gornjegrajskega okraja slovensko narodnost in slovenski jezik v vseh slučajih čuvali pred preziranjem in zapostavljanjem od strani državnih in deželnih uradov tem načinom, da bodo njihove nemške dopise sicer sprejemali t. j. jih zapisovali v opravljeni zapisnik, a se bodo ob enem pritožili na pristojno višjo oblast ter se ti dopisi ne bodo mogli tako dolgo rešiti, dokler se jim ne dopošljejo v slovenskem jeziku, oziroma dokler jim ti uradi ne bodo priložili avtentične preveste.

3. Ker ima občinski odbor v smislu § 36 občinskega reda za vojvodino Štajersko pravico, nadzorovati opravila občinskega starešinstva, ima vsak odbornik pravico pregledovati došle akte v občinski pisarni. Iz te pravice sledi, da so državni in deželni uradi tudi z ozirom na ta § dolžni s slovenskimi občinami dopisovati v slovenskem jeziku in sicer tudi v vseh onih slučajih, v katerih razume župan, oziroma eden ali oba svetovalca nemški jezik.

4. Pismene, oziroma ustmene pristave nemških dopisov od strani občinskih tajnikov niso avtentične ter se ne morejo od županov na znanje jemati. Županom, svetovalcem in odbornikom gre namreč z ozirom na njihovo odgovornost pravica, se na lastne oči prepričati o vsebini dopisov. Pri nemških dopisih se ne morejo občinski funkcionarji te svoje pravice posluževati. Ta sklep se ne sme smatrati za nezaupanje do tajnikov, temveč za neizogibno in neobhodno potrebno taktiko, da se končno že vendar v dejanju doseže ravnopravnost slovenskega jezika in da se bodo mogle pravice županov, svetovalcev in odbornikov dejansko izvrševati.

5. Vse občine gornjegrajskega okraja zahtevajo po vseh poštnih in brzojavnih uradih tega okraja slovenske pošne pečate in napise na poslopih in poštnih vozovih na prvem mestu, nadalje vse razglase v teh uradih v slovenskem jeziku. Vsi zbrani izrečejo svojo ogorčenost in nezaupanje c. kr. poštnemu in brzojavnemu ravnateljstvu v Gradcu, ki še do danes ni rešilo pred enim letom vložene prošnje občin Kokarje, Bočne in Rečice za slovenske ali vsaj dvojezične pečate na poštah v Šmartnem in pri Sv. Frančišku.

6. Vsi zbrani proglašajo vse državne in deželne urade ter njihove uradnike, ki pačijo naša slovenska imena, kvirajo naš jezik ter nočejo z nami v slovenskem jeziku uradovati in se ne ozirajo na naše zakonite pravice, za naše nasprotnike in sovražnike, za rušitelje zaupanja do države, za provzočitelje nemirov in prekucij v državi, ki znajo v nedoglednem času nastati ter se izjavljajo, da so nam naše narodne in jezikovne pravice svete!

II. Politične zadeve.

Shod sklene z ozirom na pomanjkanje slovenskih uradnikov v političnih službah sledeči resoluciji:

1. Vse občine gornjegrajskega okraja se naj s skupno vlogo ebrnejo po državnih postancih na vlado, ozirom državni zbor s prošnjo, naj se določi vsem onim slovenskim sinovom, ki bi se hoteli posvetiti politični službi, zakoniti adjutum iz državne blagajne, da se s tem odpomore sedanjemu občutnemu pomanjkanju slovenskih političnih uradnikov.

2. Ker nalaga vlada občinam od leta do leta vedno več dela in posla v prenešenem delokrogu, se ona poziva, skrbeti zato, da bode država iz svoje

blagajne občinam nadomestila provzročene stroške, oziroma občinske funkcionarje nagradila za delo.

III. Sodnijske zadeve.

1. Na zaupnem shodu zbrani župani, svetovalci in odborniki vseh občin gornjegrajskega okraja sklenejo, c. kr. okrajnemu sodišču v Gornjemgradu odpovedati nadaljno dostavljanje vseh sodnih kazenskih spisov in jih tako dolgo ne dostavljati, dokler se ne dožene tozadevna tožba občine Kokarje, oziroma dokler c. kr. pravosodno ministrstvo ne reši tozadevne lauske skupne vloge vseh občin okraja.

Smisel § 213 ces. patenta z dne 3. marca 1853 broj 31 drž. zakonika je ta, da so župani dolžni šele v zadnji vrsti te spise dostavljati t. j. če jih sodišče ne more niti po pošti niti po sodnemu slugi izročiti.

V naši državi ni zakona, ki bi nalagal občinam dolžnost, dostavljati vse sodne kazenske spise ter nima nobena oblast pravice nalagati občinam stroške za dostavljanje teh spisov.

Z dostavljanjem sodnih kazenskih spisov po občinskem uradu se ne da varovati kazenska uradna tajnost, radi česa je ta način dostavljanja kaj pripraven sodne razmere v okraju poslabšati.

Ker se v drugih sodnih okrajih na Štajerskem to dostavljanje od občin ne zahteva, naj se ta zahteva tudi pri nas opusti.

Občine bodo dostavljale le one sodne kazenske spise, katerih ne more sodišče niti po pošti niti po sodnemu slugi dostaviti.

2. Ako se naredba pravosodnega ministrstva z dne 23. junija 1850 broj 256 drž. zak., da so namreč občine dolžne dostavljati strankam sodne kazenske spise, nanaša brez izjeme na vse sodne kazenske spise, potem smatrajo vsi zbrani to naredbo za protizakonito.

3. Vsi zbrani župani, svetovalci in odborniki občin gornjegrajskega okraja izrečejo svojo nezaupanje sodni upravi v Gradcu in na Dunaju ter ugovarjajo javno v imenu vsega prebivalstva gornjegrajskega okraja proti temu, da c. kr. nadsodišče v Gradcu in c. kr. pravosodno ministrstvo na Dunaju nastavlja pri sodiščih po slovenskem Koroškem in po Spodnjem Štajerskem uradnike, oziroma sodnike, ki ali niso slovenskega jezika nič ali le slabo zmožni in da se pri imenovanjih v sodnih osobito v višjih sodnih službah daje prednost prosilcem nem-

škega mišljenja, oni slovenskega pa se zapostavljajo

IV. Sirotinske zadeve.

Shod sklene resolucijo:

Vlada se poziva, ustanoviti za slovenske sirote posebne sirotinske zavode, v kateris bodo obvarovane pred ponemčevanjem.

V. Poljedelska in gozdarska šola v Mozirju. Zasebna železnica Šmartno na Paki-Gornjograd.

V svrhu poizvedb in priprav statističnega gradiva so se izvolili v železniški odbor gg. Di-Centa, oskrbnik v Gornjemgradu, Petek Fr., trgovec v Ljubnem, Kocbek Fr., nadučitelj v Gornjemgradu in Štiglic Fr., župan na Rečici.

Sklenilo se je, storiti vse potrebno, da se ustanovi pri Mozirju poljedelska in gozdarska šola na deželne, oziroma državne stroške. V to svrhu so se izvolili v šolski odbor vsi udje železniškega odbora in še Knaflič R. nadučitelj na Gorici.

VI. Ustanovitev županske zveze za Gornjegrajski okraj.

V osnovalni odbor so izvoljeni gg. Štiglic Fr., župan, Deleja Zdravko, obč. tajnik, oba na Rečici, Ovčnjak, župan, Paš, obč. tajnik, oba v Mozirju in R. Knaflič, nadučitelj na Gorici.

Konečno se sklene v izvršitev vseh resolucij vložiti na vse urade in oblasti skupne vloge ter se je njihovo izdelovanje, v kolikor namreč ne spadajo v delokrog izveljenih odborov, poverilo občin Kokarje.

Ker imajo sklepi občin, ki se zavedajo svojih pravic in moči, veliko moč, se upa, da bodo shodi občinskih funkcionarjev pridobili našemu narodu vse zakonite pravice, ter ga varovali pred krivicami.

Časopisi so prošeni, resolucije shoda ponatisniti.

Svetovno-politični pregled.

— Ministrski predsednik Hohenlohe je dne 28. t. m. demisioniral. Hohenlohe je bil prisiljen odstopiti radi polemike, ki se je vnela med dunajsko in peštansko vlado. Kar obstoji dualizem, se še ni zgodilo, da bi se dunajska in peštanska vlada med seboj javno vojskovali potom komunikejev. — Wekerle je s posredovanjem korespondenčnega urada razglasil, da je bila v kronskega svetu glede prepira zaradi carinskega tarifa izrečena

podobnem zavetišču visoko na drevesu, varen pred napadi zverine.

Prve dni februarja sem preselil šotore v Muang Ngam, približno en dan hoda Muang San ob reki Menam Noi proti jugu; od tukaj smo na izhodni strani od Menam Noi, približno v sredini med označeno reko ter Menam Chao Phya odkrili več manjših jezer: Nong Ja Djaj, Nong Boon, Nong Bang Pui ter reko Bung Wang Thong. Na zahodu pa leži popolnoma v gozdu skrita majhna naselbina Ban Don Kon (= naselbina pogozdnih ljudi).

Tukaj se prične visoki gozd, v katerem sem našel debela drevesa, Ton Jang, 2'5 m v premeru ter visoka nad 50 m, po kojega vejevju bivajo vsakovrstne opice, brezštevne papige i. dr. Iz smolnatega soka tega drevesa pripravljajo tukajšnji narodi „Naman Jang“ v kojem namakajo „čau“, to je smolo, dobljeno od drugega sorodnega drevesa v svrhu, da zamašijo spehe in luknje po ladjah in čolnicah. Nadalje se rabi „Naman Jang“ v kurjavo; namreč v tem olju namočena drva gore, kakor da bi bila polita s petrolejem. „Naman Jang“ se dobiva na

sledeči način: v drevo se naredi 10 do 15 cm trikotu podobna in ravno tako globoka luknja. Za nekoliko dni se prikažejo nekatere kaplje označenega olja. Sedaj se drevo tukaj užge; na tak način se luknja poveča, v kojoj nateče, ko je postalo debló dovolj vroče, olje, kajti le v vročem položaju drevesa se zamore isto pridobiti v večji meri.

Direktno proti zahodu od naselbine Ban Don Kon smo odkrili jezero Nong Sai Nun, v kojem pa je voda skoro da že usahnila. Jezero je majhno in nima nadalje velike važnosti na sebi. Omenjeno bodi le to, da se na podlagi dveh opazovanj v njem izpuhti vsak dan 91 m³ vode. Temperatura vode pa je povprečno 29'5° C. Skoro isto toploto kažejo vsa druga jezera na svoji površini, o čem podam svoj čas natančna znanstvena poročila.

15. februarja sem rekognosciral novo točko, namreč Ban Ke (= stara naselbina) v jugozahodu od Muang Ngam, ista leži istotako kakor Ban Don Kon v zatišju gozda. Na tem potu me je spremljala straža, kajti gubernier v Čajnatu me je svaril pred

„kui luang“, to je nekem v tem gozdu bivajočem roparskem narodu, ki noče priznati siamskega kralja kot svojega vladarja in ropa ter ubija vse, kar stoji pod zastavo belega slona; toda kakor mi je poglavar od Ban Ke poročal, bodemo najbrž naleteli „kui luang“ še le nekoliko na južni strani od te točke, natančnosti pa mi ni znal orisati. Vsak nadaljni korak nam torej v prihodnje naroča večjo pozornost.

Ker Ban Ke daje ugodno lego za šotore, zato sem deset dni pozneje preselil iste semkaj, koder se nahajam še tudi ob času, ko pišem to poročilo. Ban Ke šteje približno 10 primitivno izdelanih lesenih koč. Približno 1 km v severoizhodni strani se nahaja do sedaj še tudi nepoznano jezero Nong Lat široko nad 1 km ter dolgo 3'5 km, vendar le okoli 7 m globoko. Ker jezero ni zelo oddaljeno od šotorov, hodim tje čestokrat na lov. Tukaj biva tisoče in tisoče močvirnih ptic od najmanjše do največje vrste, tukaj vidim vsak dan krožiti trumo divjih rac v številu nad 6000 in čestokrat sem ubil z enim samim strelom 4—6 rac. Nadalje sem ustrelil tukaj že tudi

dve divji svinji, ter videl eno z 10 mladiči za sabo.

Po celej okolici je veliko divjih kokoši in skoro da vsak dan mi služi divji petelin za pečenko; lov na divjega petelina povzroča precejšnjo previdnost, ker je jako besen in sluti lovca čisto že v dalji do 150 in še več metrov. Najlažje ga je zaslediti rano zjutraj ali zvečer, ker v tem času zapusti gosto grmovje, zapoje čestokrat svoj kratko doneč „ki-ki-ri-ki“, ter koraka na pašo ponosno pred svojo družino, ki obstoji iz 1 do 4 kokoši. Skušil bodem ukrotiti piščeta in ako mogoče donesti tako novo in čisto plemo v Evropo. Danes imam v šotoru 6 piščet, koje sem zvalil na solcu iz jajec, ki smo jih našli v gozdu. Vsa piščeta hodijo prosto okrog in eno je krotko tako, da mi čestokrat zleti na ramo, glavo itd. ko se vsedem na stol ali k mizi pred svojim šotorom.

Živimo se povprek le od tega, kar si ulovimo ali kar nam podaje narava, kakor sadje itd. Kar se mene tiče, sem se popolnoma privadil tukajšnjim živilim, tako da so mi konzervi, kojih imam več zabojev razven mleka in

odločba, ki zadovoljuje obe vladi. Na to je Hohenlohe izdal komuniké, ki pravi, da to ni res in da bi bila izrečena odločba, ki zadovoljuje dunajsko vlado, vsled česar da dunajska vlada slej ko prej odklanja ogrske zahteve glede carinskega tarifa. Nato je zopet odgovoril Wekerle, ki pravi v svojem komunikéju: Krona je ugodivši zahtevi ogrske vlade dovolila, da se ogrskemu parlamentu predloži carinski tarif, ne kot skupni, nego kot ogrski tarif. To pomeni, da se je krona v tem vprašanju postavila na stališče Kossuthove stranke in odločila proti dunajski vladi. Posledica tega je bila, da je šel Hohenlohe dne 28. t. m. ob 9. dopoldne k cesarju in podal demisijo. Koj nato se je sešel ministrski svet in ta je sklenil, da ostanejo vsi ministri solidarni s Hohenloheom in da ž njim vred odstopijo. Ob pol 5. uri popoldne je cesar zopet sprejel princa Hohenloheja v avdijenci ter mu naznanil, da je sprejel demisijo celokupnega ministristva. Obenem je naprosil princa, naj vodi posle, dokler mu ne bo imenovan naslednik. Najprej pa ga je skušal pregovoriti, naj bi demisijo umaknil, toda princ je vladarja opozoril, da so se Ogrom date take koncesije, da bi s takim kompromisom noben ministrski predsednik ne mogel stopiti pred parlament. Ta odločni nastop za avstrijske interese je napravil v poslanskih krogih najboljši vtisk. Vse večje parlamentarne stranke so se že izrekle, da se bodo zoper vsakega ministrskega predsednika, ki bi prišel pred zbornico s kompromisom, kakršnega je Hohenlohe odklonil, najodločneje in z vso brezobzirnostjo bojevale.

— **Kdo bo naslednik Hohenloheov?** Tako se vprašuje vse. Nekateri ugibljejo vse mogoče: grof Schönborn, Körber, Bilinski, Chlumecy, Kielmansegg, največ pa o Coudenhoveju. Češki namestnik grof Coudenhove je bil včeraj pri cesarju, a ni dobil naročila, sestaviti novo ministristvo ter se je po avdijenci odpeljal v Prago. Tudi princ Hohenlohe je bil včeraj v posebni avdijenci.

— **Državni zbor.** Včerajšnju sejo je predsednik Vetter odpovedal. To je razbarilo poslance. V parlamentu se je zato etabliral nekak konvent. Zbralo

se je nad sto poslancev. Predsedoval jim je Prade. Prišlo je do burnih izjav glede odstopa princa Hohenloheja in glede cesarjeve v smislu Madjarov izrečene odločitve, ki je provzročila krizo. Zbrani poslanci so izvolili posebno deputacijo — Prade, Šuklje, Romančuk in Vsenemec Herold — ki je šla prosit Vetterja, naj skliče za jutri sejo poslanske zbornice. Deputacija je morala dlje časa iskati Vetterja, ki se je mudil pri Hohenlohen. Končno se je vrnila in prinesla negativen odgovor. To je vzbudilo nevoljo. Schönerer je predlagal, naj se Vetterju izreče nezaupnica. Prade je odsvetoval, češ, da bi se s tem provzročila kriza v prezidiju, in priporočal, naj se stvar prepusti klubovim načelnikom. Schönererjev predlog je bil odklonjen.

— **Ministrska kriza** je našla v parlamentu odmev, ki ga krona pač ni pričakovala. Včeraj se je zbralo v parlamentu vse polno poslancev in njih ogorčenje je dobivalo vprav revolucionarnega izraza. Še nikdar, kar obstoji ustava, ni bil parlament v takem nasprotju s krono, kakor sedaj. Vsakdo se zaveda, da pride skoraj gotovo do velikega konflikta med krono in med ljudskimi zastopniki. Prva eksplozija te ogorčenosti je bila včeraj na konferenci klubovih načelnikov. Tej konferenci je predsedoval dr. Kathrein. Vse stranke so se zedinile na 4 točke, in sicer: 1. da vložijo danes nujni predlog glede razmerja med Cislitvansko in Ogrsko s posebnim ozirom na to, da je cesar odločil po volji Madjarov. Sestava tega nujnega predloga je poverjena odseku. Dalje so se zedinili klubovi načelniki še na sledeče točke: 2. prezidenta grofa Vetterja je prositi, da skliče že danes sejo; 3. prizna se, da je Vetter postopal bona fide, ko je za včeraj sklicano sejo odpovedal; 4. ako bi krona odgodila zasedanje parlamenta, odlože vsi člani delegacije svoje mandate.

— **Ogrsko-hrvaški državni zbor.** Novoizvoljeni predsednik Justh je podarjal v svojem zahvalnem govoru, da bo kakor dosedaj tudi v bodoče vse njegovo mišljenje in delovanje posvečeno le ljudski suvereniteti in nedotakljivosti ustave. „Prispeli smo do mejnika zgodovinske važnosti, ki loči žalostno preteklost od lepše in boljše

bodočnosti. Na pragu nove epohe, v svitu svobode se učimo iz izkušenj žalostne preteklosti za bodočnost. Napraviti moramo ravnotežje med suvereniteto krone in naroda. Narodna suvereniteta je bila v veliki nevarnosti. Prizadevati si moramo, da ne bo suvereniteta naroda prazna fraza. Zanesiti moramo v to suvereniteto duh in življenje, da bo končno že enkrat v tej deželi narod izvor vse pravice, vse moči in vse oblasti. Daj bog, da bi v bodoče nič ne motilo več sloge med kraljem in narodom.“ Za podpredsednika sta bila izvoljena poslanca Navay (ustavna stranka) in Rakovszky (ljudska stranka). Izmed zapisnikarjev se izvoli tudi en Hrvat. — Večina državnega zbora je popolnoma prepričana, da bo končno le prodrla ogrsko stališče glede carinskega tarifa. Cesar je baje v konferencah 7. in 8. aprila obljubil dr. Wekerleju in Kossuthu, da se ogrski vladi svoječasnó dovoli, da predloži poslanski zbornici avtonomni carinski tarif kot samostojni ogrski carinski tarif. Le na podlagi te obljube je koalicija prevzela vlado, da so se mogle volitve še pravočasno razpisati. Baron Gautsch je bival takrat v Karlovih varih ter avstrijska vlada sploh do sedaj ni zvedela za cesarjevo obljubo. Sedaj pa je dr. Wekerle zahteval od cesarja dovoljenja, da že v torkovi seji predloži zbornici samostalni ogrski carinski tarif, kersicer ne more njegova vlada niti 24 ur stati več na krmilu.

— **Katoliško vseučilišče v Solnogradu.** Predsedstvo društva za ustanovitev katoliškega vseučilišča v Solnogradu je naznanilo vladi, da namerava že v jeseni otvoriti pravno fakulteto. Naučno ministristvo je pa odgovorilo, da ne more dovoliti ustanovitve, ker mora ves položaj poprej še temeljito proučiti.

— **Obveznost potnih listov je Srbija odpravila,** na ogrski strani pa ostane še v nadalje ta stara cokla modernega prometa.

— **Turška justica.** V Brezovicci so Arnauti ubili dva turška vojaka. Gusinjski kajmakan, ki je menil, da so zločin storili brezoviški Srbi, je odšel takoj z vojaško asistenco v Brezovico ter brez vsake preiskave dal dva Srba obesiti, pravoslavnega popa in druge srbske odličnjake pa so

vojaki po njegovem akazu strahovito pretepali in mučili.

— **Novo ministristvo italijansko.** Listi poročajo, da prevzame Giolitti predsedstvo in notranje stvari, Tittoni unanje stvari, Gallo pravosodje, Gianturco javna dela, Cocco Ortu finance, Mirabello mornarico, Missinini pošte. Za listnici vojne in poljedelstva nista še določena kandidata.

— **Nemški državni zbor** je v svoji zadnji seji sprejel predlog posl. Gröbnerja, da se stavi v etat inozemskega urada zopet kolonijalni oddelek z ravnateljem na čelu, z 117 proti 64 glasovom. 91 poslancev ni glasovalo. Nato se je razšel državni zbor do 13. novembra.

— **Volitve v belgijsko zbornico.** Kolikor je doslej znano o izidih, pride v zbornico 89 katolikov in 77 liberalcev, demokratov in soc. demokratov, torej za 12 glasov vladne večine.

— **Zakon o naseljevanju v Združenih državah.** Senat Združenih držav je sprejel zakon, ki zvišuje osebni davek za naseljence na pet dolarjev ter zabranjuje naseljevanje analfabetom.

— **Japonski državni svet** je sklenil, da prevzame vlada vse železnice v Mandžuriji v svojo režijo.

— **Upori v Braziliji** so postali zelo kritični. Uporniki so osvobodili po hudih bojih troje mest in korakajo sedaj proti Matko Grosso.

Dopisi.

Iz Žalca. (Zavezino zborovanje avstr. jugosl. učiteljev v Soštanju dne 2. in 3. junija t. l.) Krasota Savinjske doline je pač obče znana. Iz Gore oljke (734 m.), katera se nahaja ob meji Sp. in Zg. Savinjske — ter Saleške doline, nudi se človeku velikanski razgled. Izlet na tako imenovani sp. štaj. „Rigi“ bi ne povzročil p. n. tovarišicam in tovarišem, kateri se bodo udeležili zavezinega zborovanja v Soštanju, nikakoršnih stroškov in težav. Od želez. postaje Rečička vas pride se do vrha v pičli uri, nazaj pa v $\frac{3}{4}$ ure; na Gorì se toči prav dobro vino; za prigrizek pa mora vsak sam skrbeti. Usojam se toraj v svrhu izleta proponirati sledeče: 1. Sobota: odhod iz Celja zjutraj ob 7.40, Rečička vas 8.39, Gora oljka od 10—11.30, prihod na postajo ob 12.15, odhod z vlakom ob 12.43 in prihod v Soštanj 1.04. 2. Binkoštni ponedeljek: Soštanj 5.56 zjut., Rečička va,

kave takorekoč le v nepotrební balast. In mislim, da je tudi popolnoma nepačno, tukaj uživati edino le leta in leta stare konzerve, med tem ko podaje narava sama krajevnim razmeram prikladne produkte. In marsikateri zasledovalec mi je znan, da si je pokvaril zdravje edino le s tem, da je živel po onem zastarelem kopitu — namreč edino le od konzerv — ker se ni mogel privaditi na krajevne naravne produkte — kar pa je le domišljivost.

Za nas najhujše zlo je to, da nam čestokrat primanjkuje pitne vode. Ko smo v bližini šotorov, tedaj zajemamo isto v bližnjem jezeru „Nong Lat“, kjer napajamo tudi konje, a ponajveč smo čez dan oddaljeni in pridemo še le zvečer zmučeni od hude vročine k šotorom. (Ta čas je temperatura povprečno že nad 35° C.). V takih slučajih si čestokrat pomagamo s tem, ako nimamo dovolj vode sabo, da uživamo vodeni in hladen sad sladkorne palme ali pa pijemo njen sok, kojega okus me spominja na medico. Večkrat sem že našel družine, ki se te mesece ponajveč žive le od sladkorne palme, sad uživajo, kakor mi doma kruh, iz debla natečen sok pijejo kakor mi vodo ali pa priprav-

ljajo otrdelemu medu podoben sladkor ter palmino žganje, omotno in za moj okus neugodno pijačo.

Zanimiva prikazen je bučela. Ne mine dan ko ne uživamo medu — vsak dan najdemo najmanj dva roja. V posebnih množinah se nahaja povprek majhna južno-azijska bučela (apis florea) toda roj le v številu 1000 do 3000 bučel. Ta ljubi goščavo kakor bambusovo grmovje i. dr. med tem ko velika azijska bučela (apis indica) v številu do 10 tisoč in še več najraje v visokem gozdu po duplih ali v kakem drugem primernem zatišju gnjezdi. Obe vrsti dajeta med meseca marca in aprila. Večkrat sem že skušal prenesti majhno južno-azijsko bučelo k šotorom, da bi jo ukrotil ter lažje natančneje opazoval, ker mi ljudstvo čestokrat pripoveduje, da prenešen roj nadaljuje svoje nabiranje medu tudi na novem mestu, toda ni še se mi posrečilo ga obdržati, vsakokrat je roj skupno v tretjem dnevu zapustil svoje prenešeno satovje. Pretekli teden je ostal sicer tako prenešen roj že 4 dni, a v tem slučaju mi ga je pa pregnala velika rujava mravlja, ki ga je napadla v velikem številu. O škodljivosti te mravlje spregovorim svoj čas v

znanstvenem poročilu.

Ko smo 2. marca zjutraj dospeli v gozd ob jezeru Nong Lat na izhodni strani, pokaže mi Nai Son, voditelj prvega oddelka ekspedicije v prahu velike stopinje tigra, ki je zadnjo noč tukaj korakal in gospodaril. Kmalu potem smo našli kadaver ubitega divjega vola, ter tudi prvega približno 10 m od svoje žrtve, ki pa jo je ob našem prihodu pobrisal nekoliko dalje v gozd. Ker tokrat nisem imel primerne puške sabo (namreč puško za kroglo), zato si seveda nismo upali ga napasti ter smo raje skupno pokazali pete v nasprotno stran, nato sem koj odposlal dva moža po puške. Ko sta se ta vrnila, smo zasledovali tigra v goščavo — a brez uspeha. Divji vol, kojega je ubil, bil je velikosti navadnega vola v Evropi, a kljub velikosti in teži ga je nesel, oziroma vlekel tiger približno 40 m proti goščavi, tukaj je popil kri, povžil meso na vratu in prsah ter jetra, pluća in srce, skupno 25—30 kg edenkrat.

Ker pa se tiger vrne navadno prihodnji večer in v drugič zavživa od ropa, zato sem se odločil zvečer počakati ga v vrhu bližnjega drevesa

(približno 8 m visoko). Vzel sem sabo dva moža s puškami, ki sta imela prebiti noč na sosednih drevesih, ter mi v slučaju nevarnosti priskočiti na pomoč.

Previdno se je proti osmi uri zvečer ob krasni mesečini približal tiger svojemu ropu, da bi se še enkrat dobro gostil. Toda kratek trenutek — puška počí — tiger zarjove grozovito, skoči nad 2 m kvišku ter pade na glavo. Krogla ga je tresčila v prsa. V tem trenutku ustrelim v drugič, a krogla ni zadela, tiger se dvigne grozno rjoveč, kakor da bi hotel napasti le malo oddaljenega mu sovražnika, a v istem trenutku ustrelim v tretjič — tiger zarjove zopet, skoči kvišku in jo hoče pobrisati proti goščavi, a moči ga že zapuščajo, kakih 10 korakov še in pade zopet ter obleži krvaveč iz ran in žrela; v tretjič ga je zadela krogla za nšesom ter mu povzročila smrtno rano. Vse to so bili le nešteti kratki trenutki. Šest mož je odneslo še to noč zver k šotorom. Glava in koža dičita sedaj naš glavni šotor, v kojem jaz bivam, a meso služilo je v okusno pečenko mojim ljudem.

6'16, Gora 7'30—9, prihod na postajo 10, odhod 10.15, prihod v Celje 11'05; ozioroma: Šoštanj 9'55, Rečička vas 10'15, Gora od 11'30 do 3, prihod na postajo 3'45, odhod 4'02, prihod v Celje 5'04. Na Gori je krasna cerkev, v kateri se bode binkoštni pondeljek ob 10. uri dopol. služila običajna sv. maša. V Rečički vasi dobé se v gostilni „k pošti“ (tovariš Kranjc.) tudi prenočišča. Kdor se misli udeležiti izleta na Goro, naj mi to javi vsaj do 1. junija t. l. in naj pristavi, kateri navedenih treh partij se misli pridružiti. Da se vsem udeležnikom ustreže, skrbel bodem, da se bodo izvršile vse tri partije — zlasti, če se zglasi za vsako vsaj 5 udeležnikov.

Žalec, dne 26./5. 1906.

Anton Petriček.

Iz Maribora. (Veliki koncert gospe Maruše Skálove in tovarišev v Mariboru dne 22. majnika 1906.)

Bil je spet večer imenitnega vžitka, katerega so nam nudili umetniki po srcu in duši.

Gospa Maruša Skálova, heroična a ljubka prikazen, razpolaga z izredno obsežnim glasom, ki doni v vseh legah sila polno in krepko ter se nakrat spet raztopi v divnومهke, milozvočne utrip-ljaje tiho hrepenečega srca. Svoj organ obvlada z nenavadno sigurnostjo, s čudovito lahkoto prehaja iz polnega pesnega tona v najnežnejši falzet in narobe. Milina njenih nežnih registrov pri tem voluminoznem glasu naravnost očara. Jasna vokalizacija, razločna in temperamentna deklamacija in absolutno čista intonacija so ji vrline, ki se zlivajo v celoto, katera tvori višek tehnične dovršenosti. To združuje gospa Skálova z globokim glasbenim umevanjem, z mehkočutečo umetniško dušo, in s temi sredstvi podaja poslušalcu umotvore tako, kakor so vreli iz vročega srca skladateljevega. O globoki njeni glasbeni izobrazbi so pričali tudi dodatki, ki so se po svojem značaju vedno naslanjali strogo na prvotno izvajane skladbe. G. Skálova nam je zapela molitev iz Smetanove Libuše, kakor jo pač more zapeti le tako dovršena umetnica, ki je obenem navdušena Čehinja-Slovanka. V Donizettijevi Luciji je nam razvila vse vrline svoje temeljite šole in ves kras svojega glasu, v Novakovih moravskih narodnih pesmih in zlasti v dodanih slovaških pa nas je seznanila s tugo in veseljem naših severnih bratov. Tudi naš rojak gospod F. S. Vilhar je zavzel svoje mesto v vzporedju.

Josip Baldus nam je podajal plodove svoje glasbene naobrazbe in svoje tehnične dovršenosti na goslih lepo po vrsti. V Bruchovem koncertu nas je očaral s krasno kantino, v Svendenovi romanci in Viextempovi baladi s polonezo pa z ostalimi vrlinami svoje igre, izmed katerih je omeniti zlasti skrajno točnost leve roke in plemenito mirnost in sigurno eleganco, s katero vodi lok. V Sarasatejevih ciganskih napevih pa nam je podal vse znova v okrašeni, spopolnjeni in pomnoženi izdaji.

Tudi pianist Vojteh Volf je krepak dečko, krepak v samostojnem nastopu, še krepkejši pa v čudoviti diskretnosti, ki ga diči pri spremljanju. Pri tem pušča umetniku popolnoma prosto pot in njegovo sodelovanje se vije med glavnim proizvajanjem, kakor prepletajo spomladanske cvetke zelene solnčne livade. V Lisztovi polonezi nam je pokazal samostojno vse kreposti svoje dovršene tehnike in vso dalekosežnost svoje glasbene naobrazbe v občé.

Skratka, pred nas je stopilo troje umetnikov ter nam podalo svojo najboljšo in našemu občinstvu najdostopnejšo umetnost.

In naše občinstvo?

Obisk tega koncerta je bil za mariborske Slovence in za okoliško raz-

umištvu pravi pravcati škandal. V tem oziru je treba konečno spregovoriti resno in odkrito besedo.

K nam pride kar trojica umetnikov, kakršnih nimamo prilike slišati leta in leta, in koncertna dvorana ostane malodane prazna. Poštena slovanska sestra, pošten slovanski brat stopi pošteno pred te, da ti s svojo sveto umetnostjo, s sadovi svojega vseživljenjskega truda blaši srce in boža dušo, in ti mu obrneš hrbet, ker je čas neugoden, ker nisi bil pravočasno obveščen i. t. d. Če pa pridrvi v mesto ameriški pustolovec, da ti iztakne z raznimi glupimi divjaštvih iz kultaregolih časov, iz žepa dokaj trdih tolarjev, pa romajo cele trume slovenskega ljudstva v njegov šotor; za to je čas vedno primeren, za to ni predaljna nobena pot in ni previsoka nikakoršna gmotna žrtev. Značilno je to za naših ljudi občé izobrazbo, katere del nedvomno tvori tudi glasba, značilno za stopinjo njih kulture. Če se začne govor o potrebi in blagodejnem vplivu glasbe na človeško duševno življenje, bo vsakdo kar najhujše otepal s svojim dolgim jezikom, če pa je čas stopiti v koncertno dvorano in si naslajati dušo in srce ob nebeskih zvokih, takrat bo si pa v svojem brlogu napasel rejen trebuh in se zaril s svojim tolstim telesom v perje. Pogrešali smo celo ljudi, ki se smatrajo za glasbene korifeje, katerim daje glasba celo vsakdanji kruh! Nekaterim je pač umetnost nebeska boginja, drugim pa molzna krava, ki jih redi ali jim daje vsaj usnja za kvedrasto obnavalo, da ž njim butajo v divjem plesnem vrtincu ob popljevana tla. Katerim pripada ta ali oni mariborski Slovenec in okoličan, je pokazal ta koncert. Pri polni čaši se tudi pri nas še vedno vpije o slovanski vzajemnosti in bratstvu, če pa je treba žrtvovati sproti obilo poplačano marlenkost za slovansko umetnico, ki zastavlja vse svoje moči slovenskemu občinstvu celo sezono, potem pa mora v svet za priboljškom ljubemu kruhu, pa zadrigne vsak svojo mošnjo in se potegne, kakor polit cucek. Tudi takih narodnjakov nam je pokazal zadnji koncert celo vrsto. In tako občinstvo se še drzne pritoževati, da se mu ničesar in dovolj ne prireja.

Mlad in žilav „Klub Čehů v Mariboru“ se je pač spet enkrat vsedel. Bodi mu v bodrilo in tolažbo, da ima na svoji strani sicer maloštevilno a krepko četo za umetnost in vse lepo navdušenih pravih razumnikov, naj vztraja pri svoji nesebični marljivosti in podjetnosti ter nam prilično zopet pomore do tako čistega in krasnega duševnega vžitka s tako pošteno prireditvijo; mi stojimo zvesto na njegovi strani, Judeži pa naj še vnaprej stiskajo svoje mošnje.

Odpustiti se da odsotnost edino le vsem našim številnim državnozbornim kandidatom, ki bi sami lahko napolnili majhno dvorano, ker bodo kmalu imeli priliko na Dunaju popraviti to, kar so s tem koncertom zamudili tukaj.

Sv. Ilj v Slovenskih goricah. Tukajšnja podružnica kmetijske družbe štajerske je zborovala v nedeljo dne 20. maja v gostilni Brus prej Repnik v Cirknici. Govorit je prišel štajerski vinorejski ravnatelj g. Anton Stiegler iz Gradca. Njegov govor je bil po vsebini jako poučljiv; posebno kar je razpravljaval o poletnem ravnanju trt. A žal, bil je nemški. Zato je tudi lahko umljivo, da so se zborovalci mrmraje vračali z zborovanja, ker ga ogromna večina ni umela. Če tudi še človek semintje ujame kako besedo, vendar na zadnje ne ve nič, posebno če se govori v tujem jeziku, tujem narječju. Obžalovati je torej, da se eksekutivni podružnični odbor, v katerem

sede zvečine našinci, pusti terorizirati od Repnika in kliče na zborovanje samo nemške govornike. Saj se nam je vendar pri ustanovitvi izrečno obljubilo, da se bo na prihodnjem shodu slovensko razpravljalo. Če ne ugodite slovenskim udom, ki nas je dve tretjini ali prej več, ubrali bomo drugo radikalnejšo struno! Ne bomo prosili, ne zahtevali bomo to, kar nam gre, namreč: slovenska zborovanja. Gosp. Repniku pa bi svetovali, da v prihodnje opusti njegove „šneidige Anrede“, če ne zna drugega kot zabavljati na slovenske kmete, brate Hrvate in druge poštene ljudi. Naj išče „gsindel“ in „pakaš“ tam, kjer v resnici — je, med šentiljskimi nemčurskimi zagrizenci! — Sicer pa prihodnjič več o tem „unparteiemanu“, če ne bode res — nepristranski. — Nočemo sicer trositi prepira, a svojega stanu si ne pustimo grditi, če smo tudi . . . der thumste Bauer der Welt“, kakor se je milostno izrazil Repnik o kmetih v Slov. goricah na zborovanju c. kr. kmetijske podružnice v Št. Hju dne 20. maja 1906. Gospodine, pomnilo bomo ta dan!

Ud podružnice.

Čadram. Učiteljsko društvo za konjiški okraj je zborovalo dne 3. maja v Čadramu ob jako izborni udeležbi. Predsednik pozdravi navzoče posebno pa g. učitelja Ferka s Prihove in gg. Tribnika in Lamula, oba visokošolca, kot gosta. Na to se prečita zapisnik. Tor. Brumen in Serajnik L. ml. želita, naj bi se predlogi natančneje objavljali, kar se je vzelo na znanje. — Kot tretja točka je bilo nadaljevanje predavanja g. tov. Jurka. Ko je končal, mu je učiteljstvo burno aplavdiralo in izreklo željo, naj bi priobčil imenovani celo predavanje v kakem listu, kar je predavatelj obljubil. Tudi predavanje tov. Rosensteina (na kaj naj učitelj pazi pri prestopu iz nižjega razreda v višjega) je vsestransko želo obilo pohvale. Razvila se je o tem predavanju živahna debata. — Iz vprašalne skrinjice se je rešilo tudi par vprašanj. — Za namestnike delegatov na zavezino zborovanje so se določili: gg. Časl. Čuček in Serajnik Beno. — Predlogi. Tov. Pleskovič, predlaga, naj se vsi predlogi izročé poročevalcema formulirani in napisani, da se izogne na ta način neljubih pomot. — Prihodnje zborovanje se določi v juliju v Stranich. Na to je predsednik zaključil sejo.

Slovenske novice.

Štajersko.

— Včerajšnje volitve so izpadle v kljub strahu nekaterih političnih kratkovidnežev, ki so že videli nemškutarja Wratschka v državnem zboru, za Slovence častno proti nemškutar-skemu navalu. Kakor poročamo na drugem mestu, je dobil dr. Korošec 19.153, Rebek 2807, Wratschko 7065 glasov. Kako so bili v posameznih krajih oddani glasovi, še ne moremo v polnem obsegu poročati. Do sedaj smo izvedeli sledeče rezultate:

	Korošec	Rebek	Wratschko
Celje	34	64	405
Ptnj (slovenskih)		67	468
Slov. Gradec	24	1	102
Ormož	34	2	109
Slatina	2	—	91
Vitanje	3	—	38
Trbovlje	53	339	184
Žalec	54	63	14
Celje (okolica)	168	96	184
Šoštanj	46	30	81
Vojnik	26	1	66
Šmartin v R. d.	32	64	—
Svetina	26	9	—
Polzela	122	16	34

O minolih volitvah spregovorimo v bodočih številkah obširneje. Pripo-

minjamo le še, da se je volitev udeležila komaj ena četrtnina vseh volilcev.

— **Izid volitve za V. kurijo v občini Škofjavas.** Volilcev je bilo vpisanih 674. K volitvi je došlo 125 volilcev, ti so oddali sledeče število glasov: dr. Anton Korošec 53 glasov, Franc Vračko 45, Ivan Rebek 26 in en list je bil prazen.

— **Povozil je s kolesom** dne 20. t. m. v Vojniku Fran Borlak, posestnika sin, nadomestni rezervist pri dež. brambi v Celju, 70letno Pavlino Bliml, ki se je pogovarjala pred Dremelovo hišo z Miciko Dremel. Borlak se je hotel peljati med obema ženskama skozi, a je podrl Bliml na tla, katera je vdobila s tem take rane, da je umrla.

— **Umrl je v Gradcu** državni pravdnik v pok. dr. Alfred Eisenzopf v 58. letu starosti. Svoje dni je služboval tudi v Celju.

— **Pred porotnim sodiščem v Mariboru** je stala včeraj 21letna Jožefa Seršen iz Spodnjega Boča, obtožena detomora. Obravnava se je morala radi nanovo razodetih okolištin, katerih preiskava je potrebna, preložiti.

— **Na mater je streljal.** Kleparski pomočnik Jožef Gröbner z Brega pri Ptujju je 21. marca streljal na lastno mater, s katero je že dalj časa živel v prepiru in ker mu ta za njegovo potepuško življenje ni hotela dati denarja. Gröbner je mater trikrat ranil, a ne nevarno. Pred mariborskimi porotniki je bil dne 28. t. m. obsojen na pet let težke ječe.

— **Eksekutiva narodno-radikalnega dijaštva** je sklenila podati sledečo izjavo:

Narodno-radikalno dijaštvo in njegove organizacije, izmed katerih danes na željo „Prosvete“ izrečno in s poudarkom imenujemo naše narodno-radikalno ferijalno akademično društvo „Prosveto“, stoje nepremično na stališču, da se dijaštvo razvijaj in in vzgajaj popolnoma samostojno in neodvisno od političnih strank. To načelo smo si postavili, da si more dijaštvo stvoriti politično prepričanje prosto vsakega apriorizma in ovirajoče vezi, poudarjamo je v interesu politične izobrazbe in značajnosti slovenske inteligence, da omogočimo neprestano napredovanje slovenskega političnega življenja. Zato je ta princip trajen in nespremenljiv del našega programa. Ne omaje ga noben nov pojav v slovenski politiki, tedaj tudi ne reformno stremljenje v narodno-napredni stranki, niti njen sklep, da podpira ljudsko-izobraževalno delo narodno-radikalnega dijaštva. S tem odločno zavračamo vse tendenčne laži, ki so se z raznih strani širila v tej zadevi.

V Gradcu, 25. vel. travna 1906.

Za eksekutivo nar.-rad. dijaštva:

Albert Kramer, t. č. predsednik.

Kranjsko.

— **Od družbe sv. Cirila in Metoda.** Po obojestranskem sporazumetju se razreši zveza med družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in med tovarnarjem g. Jebačinom s 30. junijem t. l. in s 1. julijem prevzame založništvo družbine kave tvrdka Ivan Perdan v Ljubljani, ki je naši družbi v vžigalicami bila do danes v tako ogromno korist. Dvajsettisoočstiristo (20.400) K imamo namreč v vsem to trenutje od nje. — Slovenci! Po pravici so se Vam priljubile naše vžigalice in prepričani smo, da Vam prav tako ugodno dojde kava, ki Vam jo preskrbi Vaš stari zaupnik — ta naš novi podjetnik. Zato pričakujemo, narodne gospodinje, da vsaka Vas, ki zaneti z našimi vžigalicami, postavi ob enem na ognjišče od imenovanega dneva naprej tudi to našo novo kavo. Vaša omizja

naj bodo naša omizja; narodna iskra iz Vaše hiše bodi našemu rodoljubju v plamen.

Koroško.

— S karavanske železnice. — Otvoritev proge Celovec (južni kolodvor) — Bistrica karavanske železnice se je izvršila danes.

— Predsednikom družbe sv. Mohorja je voljen Ivan Vidovič, kanonik in kn. šk. tajnik.

— Z avtomobilom ponesrečila je v celovski okolici gčna. Marija pl. Burger.

— Zopet krivica Slovincem. Kako krivično se postopa od strani vlade nasproti koroškim Slovincem, kaže ukaz železniškega ministrstva, ki ukazuje dvojezične napise še le od druge postaje za Celovec na novi železnici. — mesto da bi že na postaji celovski bil dvojezičen napis, kaj še le v Vetrinju (Viktring) prvi postaji za Celovec v slovenskem ozemlju. Poslanci in merodajni faktorji se pozivljejo, da store potrebne korake.

Primorsko.

— Ustrelil se je v Sezani 24-letni kapitan trgovinske ladje Juri Calligaris zaradi neke delikatne rodbinske afere. Prepeljali so ga v tržaško bolnišnico, kjer pa je že drugo jutro umrl.

Slovanski jug.

— Hrvaški poslanci v ogrskem državnem zboru so se v sredo 8. t. m. poklonil novemu predsedniku Justhu. V njihovem imenu je pozdravil posl. Medaković predsednika v nemškem jeziku. Predsednik Justh je odgovoril, da opozarja gospode, da v smislu poslovnika ni dovoljenov zbornici nemško govoriti; govore naj ali madžarsko ali hrvaško. Želeč, da se v bodoče po tem ravnajo, zahvaljuje se gospodom. — Zavzemal se je od nekdanjega pobratimstva med Madžari in Hrvati in upa, da se to pri medsebojni dobri volji tudi doseže. Potem še hočemo roko v roki z našimi hrvaškimi brati boriti zoper skupnega sovražnika.

Slovanski sever.

— Iz ruske državne dume. V seji dne 26. t. m. je podal ministrski predsednik Goremjkin v imenu vlade odgovor na znano adresno dume. Izjava pravi, da bo vlada rade volje podpirala dumo pri vsem njenem delovanju, dokler se duma ne oddalji iz okvira, ki ji je postavno določen. Posebno pozornost posveča ministrski svet sproženim vprašanjem glede zahtev kmetijskega prebivalstva, glede enakopravnosti kmetov z drugimi stanovni, o ugoditvi delavskih zahtev, o obveznem ljudskošolskem pouku, o obdatanju premožnejših slojev in o preosnovi pokrajinske in o preosnovi ministrski uprave. Istotako se bavi ministrski svet z novimi zakoni o nedotakljivosti osebe, o svobodi vesti, tiska, shajanja in združevanja. Vendar se zdi vladi potrebno, pri izdelanju takih zakonov opremiti pravo z uspešnimi sredstvi, da prepreči zlorabo dovoljenih svobod. Kar se tiče zahteve, naj bi se kmetijsko vprašanje rešilo s pomočjo dvornih, vladnih, samostanskih in cerkvenih zemljišč in z nasilnim odvzetjem zasebnega premoženja, je ministrski svet odločno nasproten, ker zastopa nedotakljivost premoženja. Glede nadaljnjih zahtev v adresi, ki se tičejo odgovornosti ministrov in od-

prave državnega sveta, pomenijo radikalno spremembo osnovnih zakonov, ki jih nima duma pravice spreminjati. Glede zahteve, naj se boljše skrbi za vojaštvo, se ravno sedaj bavi car z izboljšanjem gmotnega položaja vojaštva. Kar se tiče zahtev, naj se odpravi izjemno stanje in samovoljstvo uradnih oseb, je to zadeva, ki spada popolnoma v delokrog državne uprave, za katero delovanje ima duma edino pravico interpelacij. Potem je prešel ministrski predsednik za zahtevo glede splošnega pomiloščenja ter povedal, da je pomiloščenje oseb, ki so jih zaradi česar koli obsodila sodišča, vrhovna pravica vladarjeva. Ministrski svet je mnenja, da bi ne bilo v blagor človeške družbe, ako bi pri nadaljevanju zmešnjav, umorov in nasilstev udeležene osebe pomilostili. Osebe pa, ki so bile administrativnim potom zaprte in niso nevarne javni varnosti, je odredil ministrski svet izpustiti. Najnujnejše se zdi ministrskemu svetu rešitev kmetijskega vprašanja. Predvsem morajo prenehati vse omejitve glede posedovanja zemljišč. Obubožanim kmetom se mora pomagati s kmetijsko banko. O splošni ljudski izobrazbi bo predložila vlada primerne predloge, ravnotako predloži kmalu načrt o preosnovi srednjih in visokih šol. Reforme, ki jih je napovedal car, so dotlej nemogoče, dokler ne nastane v državi pravica in zakonitost. V ospredju ima ministrski svet vprašanje o ustanovitvi krajevnih sodišč. Končno je napovedal ministrski predsednik zakonske načrte o dohodninskem davku in revizij nekaterih indirektnih davkov ter določb o potnih listih.

— Iz ruske državne dume. Zaradi vladne izjave se je začela v dumi ostra debata. Vsi govorniki so povdarjali, da je obnovitev Rusije mogoča le v zvezi z narodom. Izvršilna oblast se mora udati zakonodajni. Vsi govorniki pa so tudi zahtevali, naj ministrstvo odstopi ter naredi prostor možem, ki imajo zaupanje večine dume. Sprejela se je z vsemi proti 11 glasom resolucija: „Ministrska izjava priča, da vlada noče izpolniti ljudskih zahtev glede zemlje, pravic in svobode. Brez izpolnitve teh zahtev pa je vsak red in plodno delovanje nemogoče. Vlada kaže s tem, da javno prezira resnične ljudske potrebe ter je proti temu, da bi se dežela rešila novih potokov krvi, ki groze znova poplaviti ubožno, brezpravno in po oblastnih skrajno trpinčeno Rusijo.“

Gospodarstvo.

Naše vinstvo nekdanj in sedaj.

(Iz ljutomerskega okraja.)
(Konec.)

Dan sv. Terezije in sv. Uršule je prišel. — Topiči so naznanjali trgateg. Vse je zopet vriskalo in pélo. Bravci so klicali putarje, naj odnašajo hitreje nabrano grozdje, zopet ti so godrajali, da ne morejo bežati v brege itd. Oče so napravljali v kleti sode, in si zadovoljno meli roke. češ, bo, bo. Viničar jim je pomagal, tekal s kota v kot in tako kazal svojo mogočnost. Mati so pripravljali v kuhinji že za zvečer, ker vabljeni so bili gg. župnik, kaplan, učitelj in še več drugih oseb. Minila je ura tri popoldne. Dosti za danes, so rekli oče. Bravci so se razšli na vse strani, pevajoč si domačih pesmi. — Prešarji so začeli prešati. Vabljeni gostje so se začeli shajati in kmalu so

bili vsi skupaj. Zabavali so se med seboj poleg rujne kapljice. — Preša je hreščala. Naenkrat pika pika pika pok. Mize so se začele polniti, ker bil je to tretji koš, in šlo se je k večerji. Vse se je gostilo. Peli so in pili in uganjali burke.

Trgatev končana, sodi polni delavci plačani. Oče se odpravljajo na pot domu; pa ravno pride širokoplečat mož pokušat mošt. Ta se mu dopade, z očetom sklene kup in jim napolni mošnjček. — in ves poln zadovoljnosti se vrne naš pridni vinščak na dom k svojcem.

— Tako nekdanj. — Kaj pa danes? Prišla je trtna uš. Sušili so se vinogradi. Naš vinščak je stal obupan ob robu gorice, ne vedoč, kaj naj stori. — Viničar je gledal žalostno svojega gospodarja, svetovati ni vedel ničesar.

Napravljati iz bregov polja, ni kazalo, zlasti povsod ne, ker bili so prestrmi, dostikrat prepešeni. Amerikanski trti ni zaupal nikdo, sploh pa sprva nikdo ni vedel kaj je pravo. Prvi so začeli z amerikanci večji premožni posestniki, toda vsled neizkušenosti so dosegli tako slabe uspehe, da je naš vinščak dostikrat svojo gorico za slepo ceno prodal.

Skušnje strokovnjakov, pomoč dežele in države, so vendar prisilili nekaternike, da so poskusili z amerikancem; toda to je bilo v začetku za našega vinščaka res predrago, in zopet je stal obupan.

Nastopati so začele še bolezni „Peronospora“, „črni palež“, grozna plesnoba i. dr. in izgubil je naš vinščak veselje do dela, in marsikateri hribček, ki mu je bil prej vir dohodkov, je šel v roke tujcem.

Časi so se jeli vendar boljšati. — Nekateri z velikim trudom zasajeni novi nasadi, začeli so mikati našega vinščaka, in po malem se je poprijel novega dela. Težko je sicer šlo, ker delavske moči so se zelo podražile, a bil je to začetek. Dežela in država sta napravile lastne trsnice, odkoder so dobivali revnejši posestniki nekaj trt zastonj, in dasi je bilo to navadno malo, bilo je nekaj. — Nastavili so se potovalni učitelji za vinstvo, ustanovili poskusni nasadi, dovolila brezočrestna šole, ki so žal našemu vinščaku malo v korist, ker so mu podražile delavce.

Naši vinščaki so začeli narejati lastne ameriške matičnjake in trsnice, in tako se vzdiguje naše vinstvo vedno višje. Marsikateri sodček je naš pridni vinščak natočil že iz novih nasadov. To pa gre takoj brez vriska in hrušča, ker revež se je moral zadolžiti, in mora tako slednjo kapljo spraviti v denar, da se reši lačnih upnikov.

Sedaj vozi sam gnoj iz gorice z povešeno glavo, da mu lahko iz obraza bereš, da dela načrte za daljno delo. Sedaj ni miru po zimi. Viničar in gospodar rigolata oba, brez hrušča in trušča, ker pijače ni — klet je prazna. Prva kop se vrši mirno in tiho, in Bog ne zadani, da bi kdo odsekal trs. Gospodar je zmiraj zraven in pazi na vsak trs. Ne kopa se več kot nekdanj z veseljem, delavci se med seboj prepirajo, ni več veselih pesmi, ker klet prazna. Za južino malo jabolčnika ali žganjice, to je vse, kar oče sedaj dajo; pač pa je plača boljša kot nekdanj. Viničar z očetom ni več zadovoljen, ker so skopuh; oče zopet ne z viničarjem, ker mu ni nikdar zadosti. — Nezadovoljnost na obeh straneh.

Sedaj se vrši druga, tretja kop, škropljenje, žvepljenje, vez, pletev itd. vse pod nadzorstvom gospodarja. Viničar ne gre več na Hrvaško, ker ni časa. Očetu ni treba navadno dosti pripravljati za trgateg. Trgatev sama pa mine brez hrušča in trušča. Zastonj

čaka naš vinščak kupca, ker tega ni, pa ga ni. Upniki silijo, treba plačati davek, obresti itd. in vino roma, ker kupca ni, za slepo ceno v roke domačih prekupecev.

Gospoda! Kaj ne, lep roman za našega vinščaka, le žalibog, da je dostikrat še resnejši.

Vsako delo zahteva svoje plačilo. Krvavo si ga zasluži naš vinščak. Celo leto izdaja. Delavci so dragi; treba kupiti galicjo, žveplo, škropilnice, žveplarje, kole itd.; treba pokriti in popraviti viničarijo — a na vse to čakati do jeseni. Pride nezgoda in izdatki so bili zastonj. Še to, kar dobi, mora takorekoč „šenkati“ domačim prekupecem, ker pravih kupcev ni. In koo je kriv, da jih ni? — Nezvestneži! Ljudje, ki odvrnejo z lažmi kupca od producenta samega, da tako sami napolnijo žepe s krvavimi našega pridnega vinščaka. Ljudje, ki že pred trgatvijo raztrobijo kako laž med svet, da tako odvrnejo kupce.

Kdo, gospoda, se ne spominja lanskega leta, ko je bilo razglašeno po vseh časopisih, da je ljutomerske gorice toča popolnoma potolkla; in ali ni bila to gorostasna laž?

Res je, točo smo imeli po nekaterih krajih občutno. Toda vprašam, ali so to bile cele Ljutomerske gorice? In ali ni bilo letos pri nas dosti izborne kapljice?

Vinščaki! Komu izmed vas ni znano, da je ljutomerčan svetovno znan, in vendar kdo ga je kupil od vas večine? in za kakšno ceno? Sami morate izprevideti, da vsled podražanja delavskih moči, vsled težkega obdelovanja, dalje vsled dobrote in slovečega imena, naš „ljutomerčan“ ne more biti po ceni, zlasti ne iz boljših hribov.

Vsled navala laških in ogrskih vin, haloških in završkih vin, pa je nevarnost, da mu cena pade, kaj je torej storiti. —

Predvsem bo treba gledati na prste vinskim trgovcem, ki Bog vé kakšno robo prodajajo pod imenom ljutomerčan. Treba bo našemu „ljutomerčanu“ ohraniti njegovo sloveče ime, treba mu pri-skrbeti postavno obrambo. Zato bi bili v prvi vrsti poklicani vinščaki sami. Dalje „Ljutomersko vinorejsko društvo“ naj svoja otroška pravila, ki so za ta kraj dosti preslaba, spremeni, odpre širši delokrog v prid naših vinščakov; ne samo na tistih par trt, ki jih ima v trsnici. Gorički sin.

Opomba. Pri tem spisu nisem imel namena napisati Bog ve kako učeno razpravo, to pustim zmožnejšim osebam, katere upam se bodo zbudile. Napotilo pa me je nesramno mešetarjenje in zloraba imena „ljutomerčan“, kajti če se najdejo domači ljudje, lastni pridelovalci, ki dajo prednost „haložanu“ in drugim enakim vinom, je to pač žalostno — da, vnebovpijoča krivica. Upam, da se najde kdo v ljutomerskem okraju, ki se bo za celo reč vnel in našel pravo pot. Sramota je pač za naše krasne gorice, da takorekoč vsak „mlečnozobi pobič“, ki se naseli v tem okraju Bog ve od kod kot kak nadzornik, sme zvoniti na veliki zvon. — Kako se brigajo po drugih krajih vinorejci n. pr. Haložani in dr., in mi Ljutomerčani naj zaostanemo? Saj vendar nismo taki „butni“.

Svetovne vesti.

— Usmrtiti sta se hoteli s fosforjem žveplenk na Dunaju 17letna Lina Propst in 18letna Treza Lachmaier, delavki. Vzrok ni znan.

— Avtomobil je eksplodiral sanitetnemu svetniku dr. Bergerju blizu Lipskega. Okrajni zdravnik dr. Schmidt, ki se je vozil z njim, je ubit, Berger pa smrtno ranjen.

— Zakon princa Schönburg-Waldenbura s princezino Bourbonko je Vatikan na podlagi zdravniške izjave proglasil za ničeven, kakor da ga sploh nikoli ni bilo. Ob enem se je sinn odrekla pravica, nositi ime Schönburg-Waldenburg.

— Takozvana „saksonska Švica“, najlepša gorska pokrajina na Saksonskem je vsled utrzanega oblaka grozovito razdjana.

— Nemški poslanec Völkl je zblaznel. V neki rodovini je več oseb napadel z revolverjem. Rešilno društvo ga je pripeljalo na policijo.

— Nova iznajdba Markonija. Markoniju se je posrečilo zelo ugodno izboljšati brezžično brzojavljenje. D zdaj se je namreč širila brzojavka na vse strani z enakim valovanjem, odslej dalje pa jo bo lahko poslali v eno poljubno smer s štirikrat močnejšim valovanjem kakor ostale.

— Umrl je bivši srbski justični minister in vpokojeni predsednik prizivnega sodišča, Ninčić.

— Japonsko brodovje ne pride na obisk na Angleško letos, temuč šele prihodnje leto.

— 20.000 kač na enem posestvu. Neki posestnik v Marylandu (Združene države) ima na svojem posestvu do 20.000 kač. Ogradil je 20 arov zemlje, na kateri goji kače. Zemljišče je pokrito z grmovjem in travo, kar ravno ugaja tej golazni. Te kače niso strupene, a goje se radi tega, ker se od njih dobiva olje, ki ga Amerikanci rabijo za revmatizem. Z ulovljenih kač se oguli koža, potem pečejo telo kakor slanino. Olje (masčoba), ki se dobiva od tega, je gosto in težko in ima precej zopern vonj. Navadno se po 200 kač naenkrat pripravlja za olje, ali z vsega posestva se ne dobiva na leto več nego 75 litrov.



(204) 10-10 **Prva zapoved!**

Ohranjajte se
in imejte doma vedno Fellerjev lepo dišeči rastlinski esenci fluid z znamko

Elsa-fluid,

ker isti pri protinastih in skrinastih bolečinah, trganju v udih, bodanju, krčih, bolečinah v rokah, nogah, glavi, zobeh, hrbtu, živcih in mišicah, trganju v ledjih, izpahih, influenci, migreni hitro in sigurno vpliva ter odstrani slabost, trudnost, vnetja, močan utrip srca, šumenje v ušesih, slabost oči, bolečine v prsih in členih, vročinske prikazni itd.

12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko 5 K, 24 malih ali 12 dvojnih steklenic 8 K 60 v, 48 malih ali 24 dvojnih steklenic 16 K in se dobe pri izdelovalcu, E. V. FELLERJEV, lekarnarju v STUBICU, Elsin trg št. 202, Hrvatsko.

Priporočati je, obenem naročiti Fellerjevo odvajajočo vaburjarjevo kroglice z znamko „ELSAFILLEN“ 6 škatljice za 4 K; te vplivajo imenitno pri težkočah, zeločih, slabšem prebavljanju, slabostih, zaprtosti itd. PRAVEGA BALZAMA je dobiti po 1, ampak 2 det. franko za 5 K.

— Orožje žene, in sicer najsigurnejše proti raznim bolestim, ki pretijo družini, je vsestranski pohvaljeni Fellerjev rastlinski-esenci-fluid z znamko „Elsa-fluid“, ki vpliva naglo in sigurno pri bolečinah v hrbtu, živcih in mišicah, izpahih, potem pri slabosti, trudnosti, utripanju srca, šumenju v ušesih, slabih očeh, pri bolečinah v prsih in členih. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic pošilja za 5 K franko edini izdelovatelj E. V. Feller v Stubici, Elsin trg 202, Hrvatsko.

Išče se izurjena

prodajalka

za trgovino s papirjem in pisarniški potrebščinami. Pismene ponudbe (811) pošiljati je na

4-3 „Zvezno trgovino“ v Celju.

Mladenič, poštenih, bogobojnih starih v trgovsko odgojo pri P. KOSTIČU v Celju. 152-8



Bratje Sokoli!

V ponedeljek, dne 4. rožnika 1906 izlet v Brežice.

Udeležite se polnoštevno! V četrtek od 1/2 9. do 9. ure zvečer redovne vaje. Te vaje se morajo udeležiti vsi člani, ki pojdejo na zlet v kroju.

Na zdar!

Odbor tel. društva „CELJSKI SOKOL“.

Cene primerno nizke. Delo solidno in se v teku tedna izgotovi. Lišpa ni treba odstraniti. Za vse v snaženje izročene stvari se jamči.

H. VOLK

Šoštanj, Štajersko.

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsakovrstnih oblačil itd.

Zbiralnica v Celju pri gospodu

Josipu Hočevarju

krojaski modni salon, Kolo-dvorska ulica.

(64) 67-55

Ne poročaj se

brez knjige o zakonu dr. Retaua / 39 podobami mesto 3 K samo 1 25 K. Sveio-valet za mlade poročence mesto 6 K samo 3 50 K. Obe deli skupaj samo 4 50 K franko, naprej poslano ali popovzetju. (255) 30-13 A. GÜNTHER, zaloga znanstvenih knjig, kurioznosti, v „Machtlos“, p. Hönebach (okraj KASSEL).

Trgovski

pomočnik

vojaščine prost, z dobrimi spričevali, ter mešane stroke več se sprejme s 1. avg. t. l. Prednost imajo taisti, kateri so dovršili trgovsko šolo ali obrtno nadaljevalno šolo ter so zmožni knjigovodstva in korespondence v slovenskem in nemškem jeziku. Ponudbe sprejema tvrdka

Janko Popovič

(301) 6-6 Cerknica pri Račeju.

Praprave za valjanje perila (valjarje), - - - pralne stroje, stroje za izžemanje, omare za led najboljše konstrukcije daje

tvrdka

S. Berger

Onaj l.

Wipplingerstrasse 29.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto

(7/a) 104-84

Radi demoliranja hiše prodajam svojo veliko zalogo čevljev po zelo znižanih cenah.

Naročila po meri in popravila se takoj izvrše.

Spšostovanjem

(324) 1-1 Štefan Strašek.

Ugodna prilika.

Samo 3 gld.

stane pošni zavoj bruto 5 kg (cca 50 do 60 kom.) pri stiskanju malo poškodovanega lepo sortiranega, kot cvetlice dišečega

toiletnega mila

vijolica, roža, heliotrop, mo-
aus, zvonček, breskvin cvet itd.

— Pošilja po povzetju —

MANHATTANOV PODJETJE

BUDIMPEŠTA VIII., Bezeredy-utlica 3.

Osebni kredit!

Z in brez ziraantov za častnike, duhovnike, dvočne — državne — in zasebne uradnike, učitelje, trgovce, obrtnike, trgovske nameščence, k pokojnini upravičene dame in zasebne vsake vrste na 1/2, — 25 let proti mesečnim 1/2, ali celoletnim odplačilom; kapital in obresti se istočasno odplačujejo.

Posebnost: osebni kredit v zmislu pariško-dunajske enote (kapitaliziranje plače.)

4%! 4%! 4%! 4%!

Realni kredit!

od 300 K višje na I. II. in III. stavek za posestnike na polja, obresti, hiše na deželi, vile, tovarne, kopališča, mline, mineralne in druge vrele, kamnolome in vsake vrste nepremičnine do 3/4 delne cenilne vrednosti.

Stavbni kredit!

Na stavbe vsake vrste v 2-3 obrokih, kakor napreduje stavba.

Konvertiranje bančnih in privatnih dolgov. Menice in reeskompti in akceptna menjava za trgovce.

Izdelujemo in financiramo načrte za nameravana podjetja. Prevzamemo tehnične in geološke potrebe po zapriženih izvedenih. Prevzamemo spreminjave obstoječih podjetij v akcijske družbe.

Jako rečno! Hitro! Diskretno po prvo-razrednih inozemskih in francosko-angleških zavodih!

Prima-reference!

Zahtevajte prospekt!

Znamko za odgovor priložite!

MELLER L. EGYED BUDAPEŠTA.

(246) V., Kohary-Utca 19 B. 24-16

Uradnik

zadružne stroke, v posojilniškem knjigovodstvu popolnoma izvežban in bilanciranja zmožen dobi službo. Mlajši prosilci samskega stanu, ki so zmožni stenografije in pisanja na stroju, imajo prednost. Plača po dogovoru. Pravilno obložene prošnje z dokazi dosedanjega službovanja se naj pošiljajo do 10. junija t. l. na naslov: F. J. Celje, pošni oddelek šte. 88. (317) 4-3

Kupujte narodni kolek!

Za podružnico z mešanim blagom

se išče

vodja

ne pod 24 let star. Refektuje se le na moč s I. ma referencami. — Naslov pove iz prijaznosti uprave (316) ništvo „DOMOVINE“.

Blagajnice

varne pred ognjem in vlomom

prodaja v vseh velikostih najboljše izdelane firma, ki obstoji že nad 30 let

S. BERGER

DUNA I., Wipplingerstrasse 29.



Vzorec so v rabi in se lahko ogledajo v „Zvezi slov. posojilnic“ v Celju in pri mnogih drugih posojilnicah in hranilnicah v vseh slovenskih pokrajinah. 104-84

Najcenejše, najodličnejše in najlepše strešno pokritje je

patent zarezna strešna opeka
in patent stisnjena zarezna strešna opeka

naravno rdeče žgano in črno impregnirana, katera se dobi pri

D. TOMBAH v Pirovcih pri Ptujju.

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani

kupuje

! sledeče vrste, smrekovega, jelkovega, borovega, bukovega in hrastovega okroglega lesa (hlode) potem hrastove deščice (frize) po dnevni ceni, kakor tudi gozde pripravljene za posekati. !

Ponudbe na-sloviti je! na

Parno žago Deghenghi v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico št. 47. — Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6.

(8) 100-81